

højer det hidtil gældende Gennemsnitstal for Kredsenes Størrelse. Det vil jeg i hvert Fald henstille, at man overvejer endnu en Gang, inden man gik til denne radikale Reform, der her er Tale om. Jeg skal kun endnu tilføje, at jeg ikke ønsker, at saadanne Overvejelser skulde lægge nogen Hindring i Vejen for, at vi kom til en Forbedring af af de nuværende Forhold. Jeg erkender, som jeg tror, at jeg htrede irats, at det er nødvendigt, om det overhovedet er muligt, at vi inden næste Valg saa Forholdet rettet paa en eller anden Maade, altsaa enten ved, at vi saa en Grundlovsforandring med Fasthættelse af Kredsenes Størrelse til 20,000 om trent, eller ogsaa derved, at man saar de store Kredse delte saaledes, at de paa nogenlunde rimelig Maade saa deres Repræsentation i Forhold til det øvrige Land. Jeg siger det ikke, for at der herved skulde lægges nogen som helst Hindring i Vejen for at komme til en Rettelse af de nuværende Misforhold, men jeg ønsker kun at give de Betænkkeligheder, som have ligget i Udtalelser fra forstellig Side, et noget bestemtere og skarper Udtryk, end jeg tror, de have faaet hos nogen af de foregaaende Talere. Jeg vil altsaa, idet jeg ikke for nogen Pris vil være med til at forhindre Opbyldeisen af det Ønske at saa rettet det bestaaende Misforhold, helst bede dem, der kommer til at behandle denne Sag videre, om de ikke endnu en Gang vilde overveje de to andre Veje, jeg har peget paa, og hvorved man vilde kunne naa til at rette de bestaaende Misforhold imellem Folketingskredsenes Størrelse og Fordeling.

Høgsbro: Jeg skal ikke komme ind paa de mange Enkeltheder, som have været Genstand for Forhandling; de ville jo komme frem i Udvalget og mulig senere ved 2den Behandling; men jeg kan ikke undlade at udtale, at det Indtryk, jeg har faaet af Forhandlingens Gang, just ikke er opmuntrende for den, der ønsker en ligeligere Fordeling af Valgkredsenes end den, som Forslaget nu tilbyder, og der tillige ville tage Hensyn til de mere uheldig stillede, de tyndt befolkede Egne af Landet, i Overensstemmelse med de Tanker, der ledede den grundlovgivende Rigsdagsamling. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Gad) fremhævede saaledes, at det ikke kommer an paa de enkelte Kredses Størrelse, men derimod paa Gennemsnitstallet for Amtene eller Landsdelene. Det er dog kun en ringe Trøst for Bælgerne i de sparjont befolkede Egne, at der er andre Egne, som saa det bedre derved, at Folketallet i Kred-

sene der ere mindre. Lad os tænke os, at Bælgerne fra f. Eks. Stjærnkredsen skulle i mørke og kolde Vinteraftener køre 3—4 Mil eller mere fra Valgstedet til deres Hjem ad usarbare Hedeveje; da vil det vistnok snarere forøge Bitterheden i deres Sind, at der er andre tæt befolkede Egne, som ere stillede langt gunstigere i saa Henseende, fordi man til de i sig selv gunstigere Forhold, for at komme til at udøve Valgretten, har føjet en særlig Begunstigelse ved at give de derværende Valgkredse et mindre Folketal. En saadan Gennemsnitsretfærdighed kan aabenbart ikke tilfredsstille Bælgerne. Statistiske Gennemsnitstal kunne være gode paa Papiret, men de flaa ikke til i det virkelige Liv. Man har ogsaa hørt, hvad jeg troede, vi nu skulde være komne ud over, at man har rokket ved selve Grundlaget for dette Forslag, idet man baade fra den højtærede Minister og hans Meningsfællers Side har sagt, at det var et nødvendigt Onde at gaa til, fordi Folketinget havde spurret alle andre Veje. Selv det ærede Medlem fra Kolding (Berg) ligesom den sidste ærede Taler (Korsgaard) henviste til Ønskeligheden af ved en Grundlovsforandring at kunne fastslaa Kredsenes Antal. De dertil knyttede Betragtninger have tidligere været gjort gældende, men jeg troede, som sagt, at de ved Fremlæggelsen af dette Forslag vare overvundne; jeg skal derfor heller ikke komme nærmere ind paa dem, men kun udtale, at det var ønskeligt, om de, der havde saadanne Meninger, vilde noget nærmere sige, hvorledes de tænke sig dem gennemførte. Det er jo klart, at selv om vi kom til at fastslaa et bestemt Antal, f. Eks. det nuværende 102 som det, der skulde være det faste for al Fremtid, kunne vi ikke derved udover alle de Vanskeligheder, der ere ved en Omlægning af Kredsen; thi det vilde jo nødvendig, efterhaanden som Folketallet vokser mere i enkelte Kredse end i andre, hvis denne Tilvækst af Befolkningen sker paa samme Maade som hidtil, føre til, at man skulde give de tættere befolkede Egne af Landet, altsaa Kjøbenhavn og Kjøbstæderne, et større Antal Repræsentanter og derimod de mere tyndt befolkede Egne af Landet, altsaa i det hele taget de agerbrugende, et færre Antal Repræsentanter. Man skulde altsaa tage Kredse fra Landet og gøre dem, der bleve tilbage, endnu større og derved gøre det endnu vanskeligere for deres Vælgere at komme til Valgstederne, medens man derimod skulde lægge Kredse og Repræsentanter til de Kjøbstæder, som allerede i Forvejen vare langt gunstigere stillede. Jeg kan ikke forstaa, hvorledes man kan tro, at det vilde